

REFERENCERAMMEN FOR PLURALISTISKE TILGANGE TIL SPROG OG KULTURER – ET ECML PROJEKT

Petra Daryai-Hansen, ph.d.
Roskilde Universitet

HVAD ER EN PLURALISTISK TILGANG TIL SPROG OG KULTURER – OG HVAD SKAL VI MED EN SÅDAN?

Petra Daryai-Hansen, ph.d.
Roskilde Universitet

En første definition

Begrebet *pluralistiske tilgange* refererer til didaktiske metoder, der, i modsætning til *singulære tilgange*, bruger undervisnings- og læringsaktiviteter, som tager udgangspunkt i flere sproglige og kulturelle varieteter (i.e. mere end én) for at styrke elevernes interkulturelle og flersprogede kompetencer.

(Candelier et al. 2009: 5; Daryai-Hansen 2012: 47)

Pluralistiske tilgange

- supplerer og understøtter den klassiske sprogundervisning
- baserer på psykolingvistisk forskning om sprogtilegnelse (jf. Herdina/Jessner 2002)
- udnytter synergieffekter mellem sprogene og understøtter derigennem tilegnelsesprocesser

En elevcentreret, transversal tilgang, der bygger på sprog som gensidig resurse

Fire centrale pluralistiske tilgange

Interkulturel pædagogik
(jf. Byram 2003)

Integreret sprogdidaktik
(jf. Hufeisen/ Neuner 2004)

Interkomprehension mellem beslægtede sprog
(jf. Meißner et al. 2004)

Eveil aux langues / Sproglig opmærksomhed
(jf. Candelier 2007)

Internationalt projekt om interkulturel medborgerskab (ledet af Michael Byram)

Delprojekt: "GREEN-KIDZ – Argentina og Danmark"

I samarbejde med Den Internationale Profilscole i København (Kira Schlifer og Julie Svensson)

Elevernes forforståelse: Argentina

“brune samba mennesker” (interview 3)

“landsbyagtig”, “slumagtigt” (interview 1)

“Jeg tænkte de var megafattige og ikke havde computere og sådan noget” (interview 2)

“så tror man også at de får tæsk i skolen” (interview 3)

Efter projektet

“de hørte nærmest ikke efter, de løb rundt og skreg” (interview 2)

“de har en ret moderne skole” (interview 3)

“der var høje bygninger” (interview 2)

Elevernes forforståelse: miljø

Elev 1: “Jeg ved ikke så meget om Argentina, men jeg tænkte at de havde et dårligt miljø.”

Elev 2: “Ja, det tænkte jeg også.” (interview 3)

“Jeg tror at DK er førende” (interview 1)

Efter projektet

“... det tror jeg egentlig vi kunne lære meget af...”
(interview 3).

Elev 1: “Efter det man så fra Argentina, så så det ud som om de er...”

Elev 2: “... helt som Danmark.”

Elev 1: “... eller mere.” (interview 1)

Dekonstruktion af stereotypiseringer – opdagelse af individet

“Jeg er blevet meget overrasket, altså, jeg har fået et helt nyt billede på hvordan Argentina er i det her projekt” (interview 1)

“Det er forskelligt fra person til person”
(interview 3)

Holdninger

den affektive
dimension

savoir-être

Viden

den kognitive
dimension

savoirs

Færdigheder

den adfærds-
mæssige dimension

savoir-faire

```
graph TD; A[Holdninger  
den affektive dimension  
savoir-être] --> D((interkulturelle og  
flersprogede  
kompetencer)); B[Viden  
den kognitive dimension  
savoirs] --> D; C[Færdigheder  
den adfærds-  
mæssige dimension  
savoir-faire] --> D;
```

interkulturelle og
flersprogede
kompetencer

Referencerammen for pluralistiske tilgange til sprog og kulturer (REPT)

- Cadre de Référence pour les Approches Plurielles des Langues et des Cultures (CARAP)
 - Referenzrahmen für plurale Ansätze zu Sprachen und Kulturen (REPA)
 - Framework of Reference for Pluralistic Approaches to languages and cultures (FREPA)
-
- finansieret af Europarådets *European Centre for Modern Languages* fra 2004 (<http://carap.ecml.dk>)
 - workshops bl.a. i Slovenien, Finland, Schweiz

UN CADRE DE RÉFÉRENCE POUR LES APPROCHES PLURIELLES

[Accueil](#) [Idées clés](#) [Descripteurs](#) [Documents](#) [Matériaux](#) [Formation](#) [Pays](#) [F-C](#) [Site](#) [en fr de](#)

Danmark

Pluralistiske tilgange
til sprog og kulturer

Kompetencer og
Resurser

Database

The online training kit

Cette page offre une vue d'ensemble des développements en Danemark ainsi que des matériaux disponibles en danois. Cette page n'est disponible que dans la langue du pays.

REPT og pluralistiske tilgange til sprog og kulturer i Danmark

Denne side opsummerer værktøjer, der har været under udvikling siden 2004 i det såkaldte REPT-projekt. REPT står for Referencerammen for pluralistiske tilgange til sprog og kulturer. Siden giver et overblik over udviklingerne i Danmark samt links til undervisningsmaterialer på dansk.

REPT - et overblik:

Hvad handler det om? REPT beskriver, hvad interkulturelle og flersprogede kompetencer er, samt hvordan disse konkret kan styrkes gennem såkaldte pluralistiske tilgange til sprog og kultur. REPT bidrager derigennem i høj grad til at opnå de mål, som Europarådet har fremført inden for feltet sprog- og kulturpædagogik.

Hvad er pluralistiske tilgange? Begrebet pluralistiske tilgange til sprog og kulturer refererer til didaktiske metoder, som bruger undervisnings- og læringsaktiviteter, der tager udgangspunkt i flere sproglige og kulturelle varieteter (dvs. mere end én) for at styrke interkulturelle og flersprogede kompetencer. Dette står i modsætning til... [mere](#).

Hvem burde vide noget om REPT? Principielt alle lærere i alle fag, der interesserer sig for flersproget og interkulturel pædagogik, undervisere på læreruddannelsen, beslutningstagere, curriculum designere, lærebogsforfattere.

REPT tilbyder:

- en systematisk opstilling og beskrivelse af kompetencer og resurser (viden, færdigheder, holdninger), som kan styrkes i rammen af en flersproget og interkulturel pædagogik... [mere](#)

[+ PARTAGER](#)

PÅ DENNE SIDE:

[REPT's værktøjssæt](#)
[Undervisningsmateriale](#)

[Events](#)

[Publikationer](#)

[Erfaringsberetninger](#)

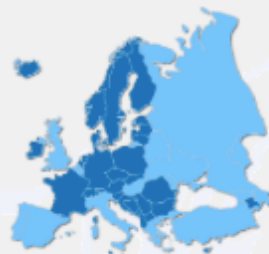
[Kontakt](#)

[Andre kontakter og
netværker](#)

[Informationer om
projektet](#)

Ansvarlig for indholdet:
Petra Darvai-Hansen

Denmark

[National contacts](#)[Contact point](#)[Experts involved in ECML activities](#)[Resources](#)

[Back to the
list of countries](#)

Experts from Denmark involved in ECML activities

Coordinators and team members of ECML projects

2012-2015

- **Petra Daryai-Hansen**, Roskilde University; Ministry of foreign Affairs Competence Centre; Copenhagen Business School.
ECML project: team member of the project "Plurilingual and intercultural competences: descriptors and teaching materials" ([FREPA National Networks](#)) (2012-2013)
"Plurilingual and intercultural competences: descriptors and teaching materials" (CARAP/FREPA and NCP) ([FREPA National Networks](#)), [Workshop](#) (21-23 November 2012)

ECML conference, workshop and network meeting participants

2012-2015

- **Barbara Day**, Lecturer, VIA University College, Aarhus.
ECML project: "Involving parents in plurilingual and intercultural education" ([CARAP for parents](#)); [Workshop](#) (28-30 April 2014)
- **Petra Daryai-Hansen**, Assistant Professor, Roskilde University.
ECML project: "Plurilingual and intercultural competences: descriptors and teaching materials" ([FREPA national networks](#)); [Network Meeting](#) (18-19 December 2013)
- **Sven Erik Halse**, Professor in German Literature and Culture, Leader of German and Roman Language Department, Aarhus University.
ECML project: "ECML publications for plurilingual and intercultural education in use" ([PIU](#)); [Workshop](#) (26-28 March 2014)
- **Karen Lund**, Professor of Danish as a second language, Department of Education, University of Aarhus, Copenhagen.
ECML project: "Developing migrants' language competences at the workplace" ([Language for Work](#)); [Network Meeting](#) (5-6 December 2013)

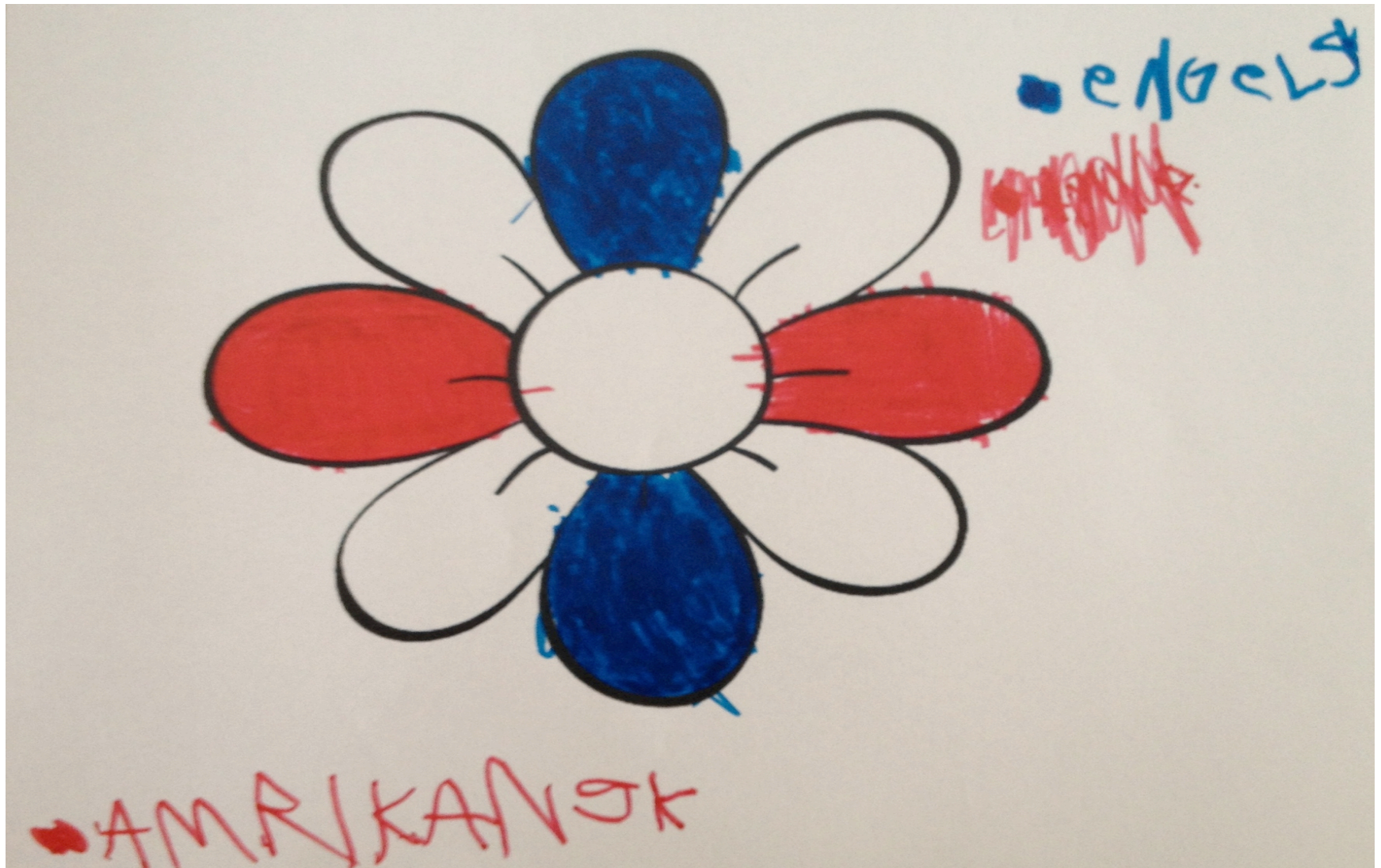
Hvorfor deltage i et ECML projekt?

Developing the Language Awareness Approach in the Nordic and Baltic countries (DELA-NOBA, 2013-2016)

- 21 deltagere og 7 pilotskoler fra syv nordiske/baltiske lande (Danmark, Estland, Finland, Island, Letland, Litauen, Sverige)
- Den Internationale Profilscole i København (Mette Poulsen, Rikke Dahl Jensen og Zascha Kløve)
- Sproglig opmærksomhed, sprogselvbiografier

Sprogblomsten: Hvilke sprog har du været i kontakt med i dit liv? (2./3. klasse)

Sprogblomsten, eksempel 2

Sprogselvbiografier – Visualisering og tekst, 6. klasse

Hvilke sprog har du været i
kontakt med i dit liv?

Lav en liste.

Giv hvert sprog en farve.

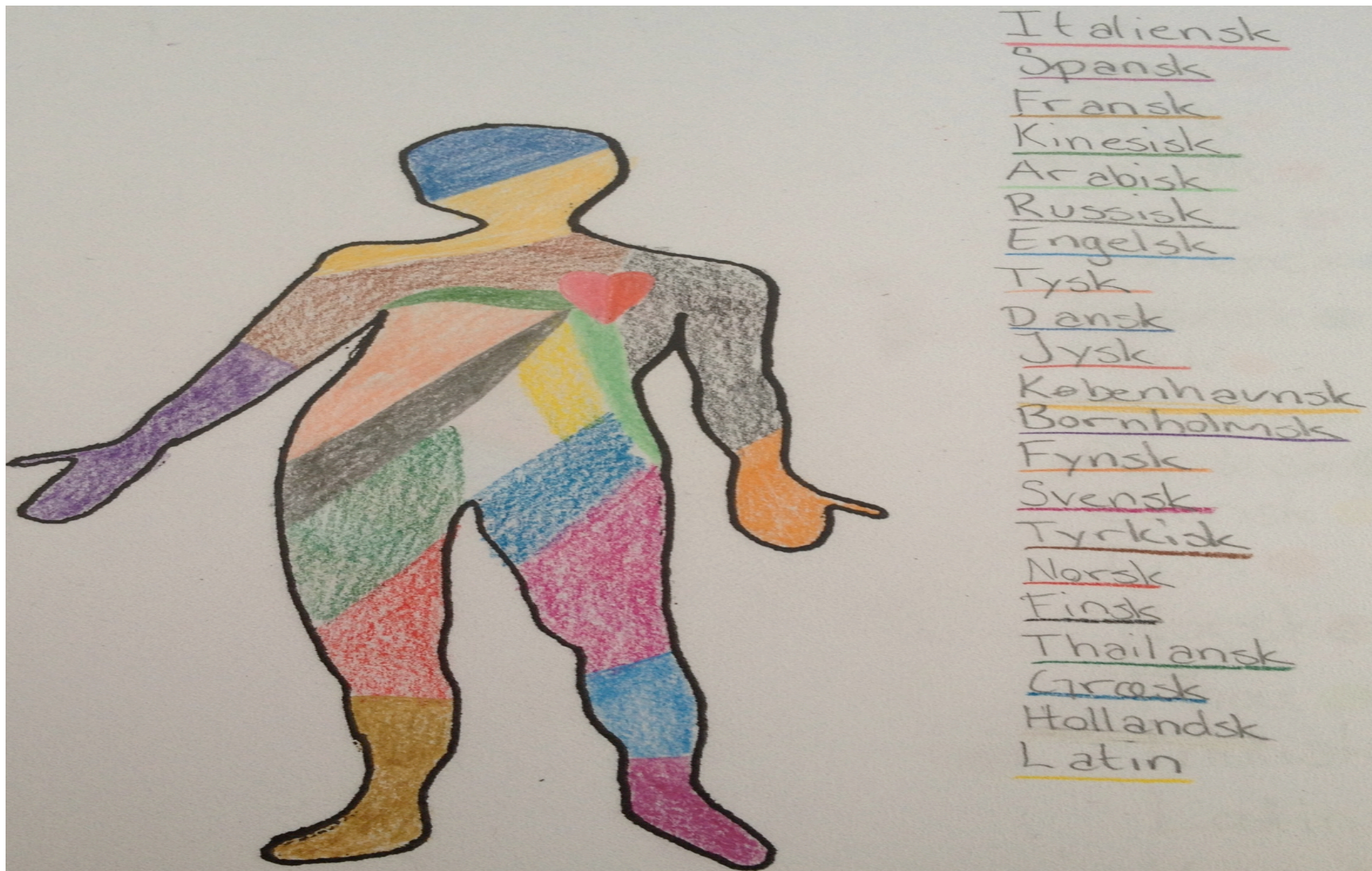
Sæt sprogene ind i figuren ved
at bruge farverne.

Sprog selvbiografier, visualisering 1

Sprog selvbiografier, visualisering 2

Sprogselvbiografier, tekst 1

Min nabos hund

Jeg går med min nabos hund, som jeg taler engelsk til. Så jeg snakker, læse og skrive meget engelsk med ejeren. Så jeg lære nogle nye ord og ordopsætning

Sprog på gaden

Jeg møder mange sprog på gaden, i metroen, flyet og i toget. Man hører mange samtaler

Sprogselvbiografier, tekst 2

Islandsk:

Jeg har hørt min ven tale islandsk med sin mor, som er fra Island

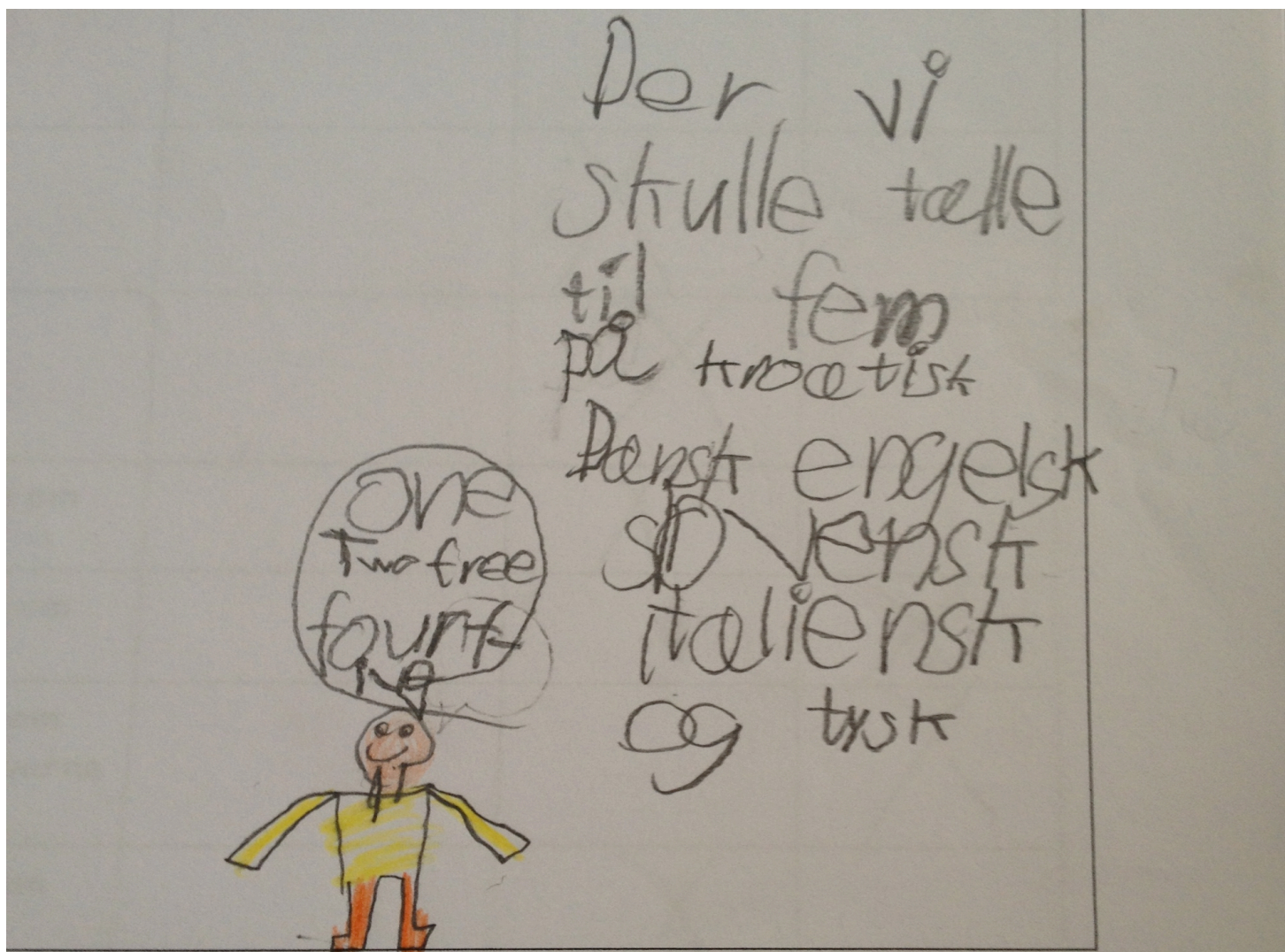
Nepalesisk

Jeg har hørt en klassekammerat tale nepalesisk. Hun har været derovre og hun kan lidt nepalesisk.

Spansk:

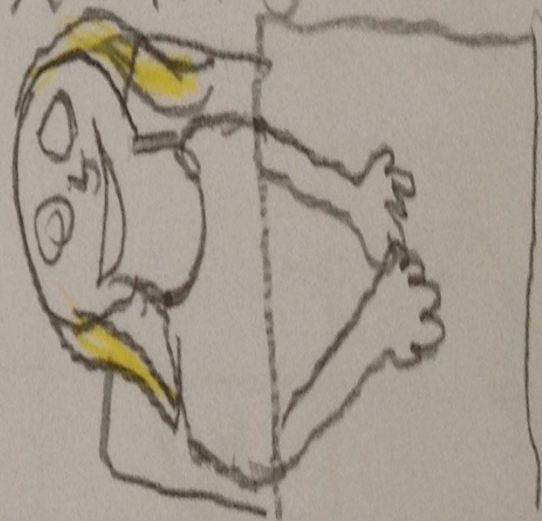
Jeg har høre spansk når jeg ser fodboldskampe. Mit ynglingshold er Real Madrid som er et spansk hold. Når jeg ser kampene er der ofte spanske kommentatorer.

Hvad kunne du bedst lide? (2./3. klasse)

Hvad kunne du bedst lide?

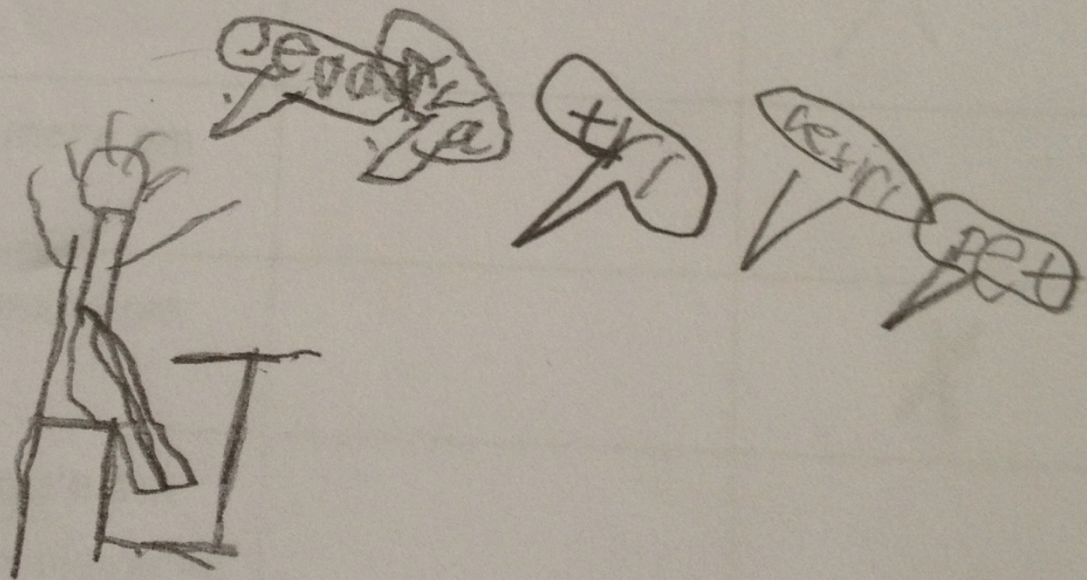
Det var svært at lytte
til Det og sprogene meget
især at tale til
5. På Sløvrensk og

kroatisk
Lærers kommentar:

Hvad kunne du bedst lide?

Det sjove ved at lære et sprog.
Er at man kan vise sin
mor og far det.

Forældrenes holdninger – to pilot-skoler

Forældrene er enige om:

- at det er vigtigt at kunne mange forskellige sprog (I: 100%, DK: 95%)
- at det er vigtigt at eleverne introduceres til forskellige sprog i skolen (I: 100%, DK: 95%)
- at det er nemmere at lære nye sprog, når man allerede kan andre sprog (I: 97%, DK: 98%)

Kommentarer og spørgsmål

pdh@ruc.dk

**dank u wel
gmadlobT
obrigado
спасибо
tanemirt
Ευχαριστώ
enkosi
kiitos
misaotra**

有り難う
ありがとう

WORKSHOP 2: HVORFOR EN PLURALISTISK TILGANG TIL SPROG OG KULTURER?

Petra Daryai-Hansen, ph.d.
Roskilde Universitet

Workshop, del 1: Introduktion

1. Hvilke sprog har du været i kontakt med i dit liv?
2. Ved du, hvilke sprog dine elever har været i kontakt med i deres liv? Hvad kunne du bruge denne viden til?

Fire centrale pluralistiske tilgange

Interkulturel pædagogik
(jf. Byram 2003)

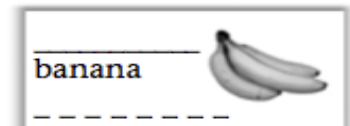
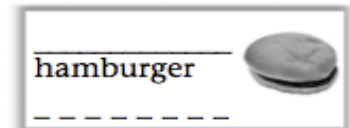
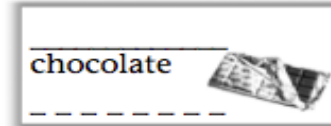
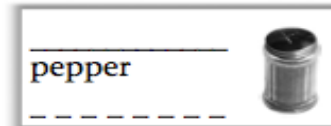
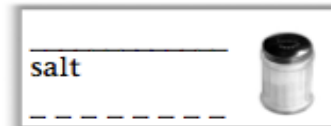
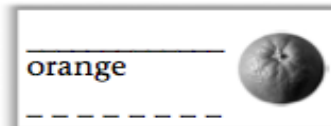
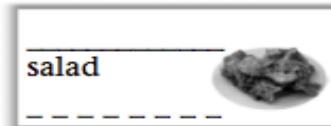
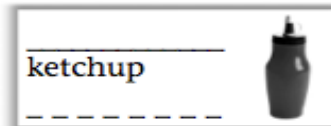
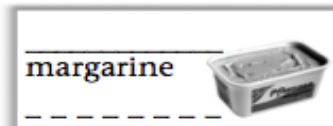
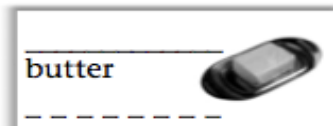
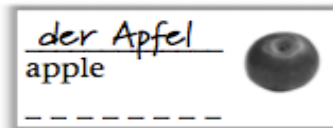
Integreret sprogdidaktik
(jf. Hufeisen/ Neuner 2004)

Interkomprehension mellem beslægtede sprog
(jf. Meißner et al. 2004)

Eveil aux langues / Sproglig opmærksomhed
(jf. Candelier 2007)

Den integrerede sprogdidaktik bygger bro mellem de sprog, der undervises i

Ü 1 Schreiben Sie die deutschen Wörter und die Wörter in Ihrer Muttersprache.

der Apfel · die Banane · die Brezel · das Brot · die Butter · der Fisch · der Hamburger
das Ketchup · die Margarine · die Orange · die Pizza · der Pfeffer · der Salat · das Salz
die Schokolade · die Spaghetti · die Suppe · die Tomate

Interkomprehension mellem beslægtede sprog har fokus på receptive færdigheder

Are you able to fill in the table with the following words? : *ragione, balão, pallone, razón, balon, motiv, razão, balón* ?

Portugais	Espagnol	Occitan	Français	Italien	Roumain
uma canção	una canción	una cançon	une chanson	una canzone	un cântec
uma profissão	una profesión	una profession	une profession	una professione	o profesie
uma	una	una rason	une raison	una	un
um	un	un balon	un ballon	un	un

Petite histoire entre nous

Kommunikativ kompetence

Sprog/sprogvariteter,
som IKKE er en del
af skolens curriculum

Sproglig opmærk-
sømhed /
sensibilisation aux langues

20, 30 ... S

Globale metasproglige kompetencer
Åbenhed for sproglig diversitet

Le Petit Chaperon rouge

DIVERSITÉ ET RÉGULARITÉ D'UN CONTE

Den lille Rødhætte

L'ACTIVITÉ EN UN CLIN D'ŒIL

Domaine concerné

Les régularités dans la langue.

Langues proposées

Allemand, anglais, breton, chinois, finnois, français, hongrois, islandais, italien, polonais, portugais, russe.

Organisation

Trois séances de 45 minutes à 1 heure.

Tysk, engelsk, bretonsk, kinesisk, finsk, fransk, ungarsk, islandsk, italiensk, polsk, portugisisk, russisk

[Les langues du Monde au Quotidien - Cycle 2](#), SCEREN (2006, 2012).

En titel på kinesisk

Find ordet
"rød"

Find ordet
"lille"

- Séance

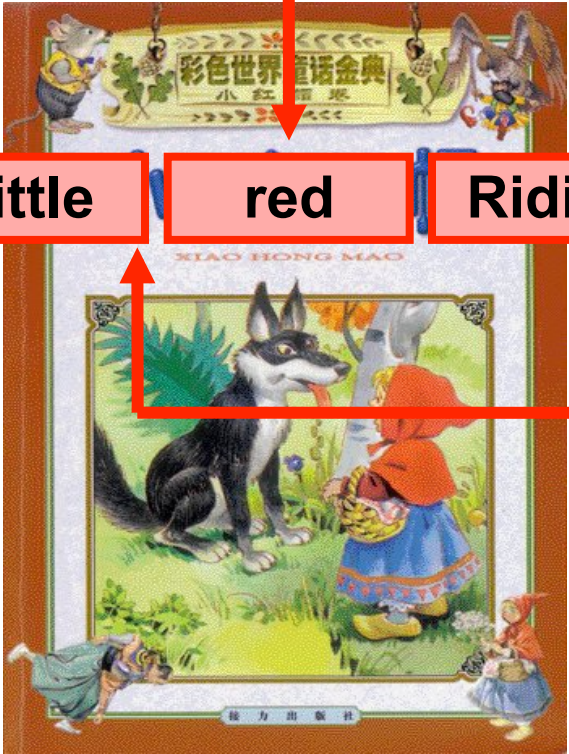
Retrouve le mot « rouge »

Retrouve le mot « petit »

Little

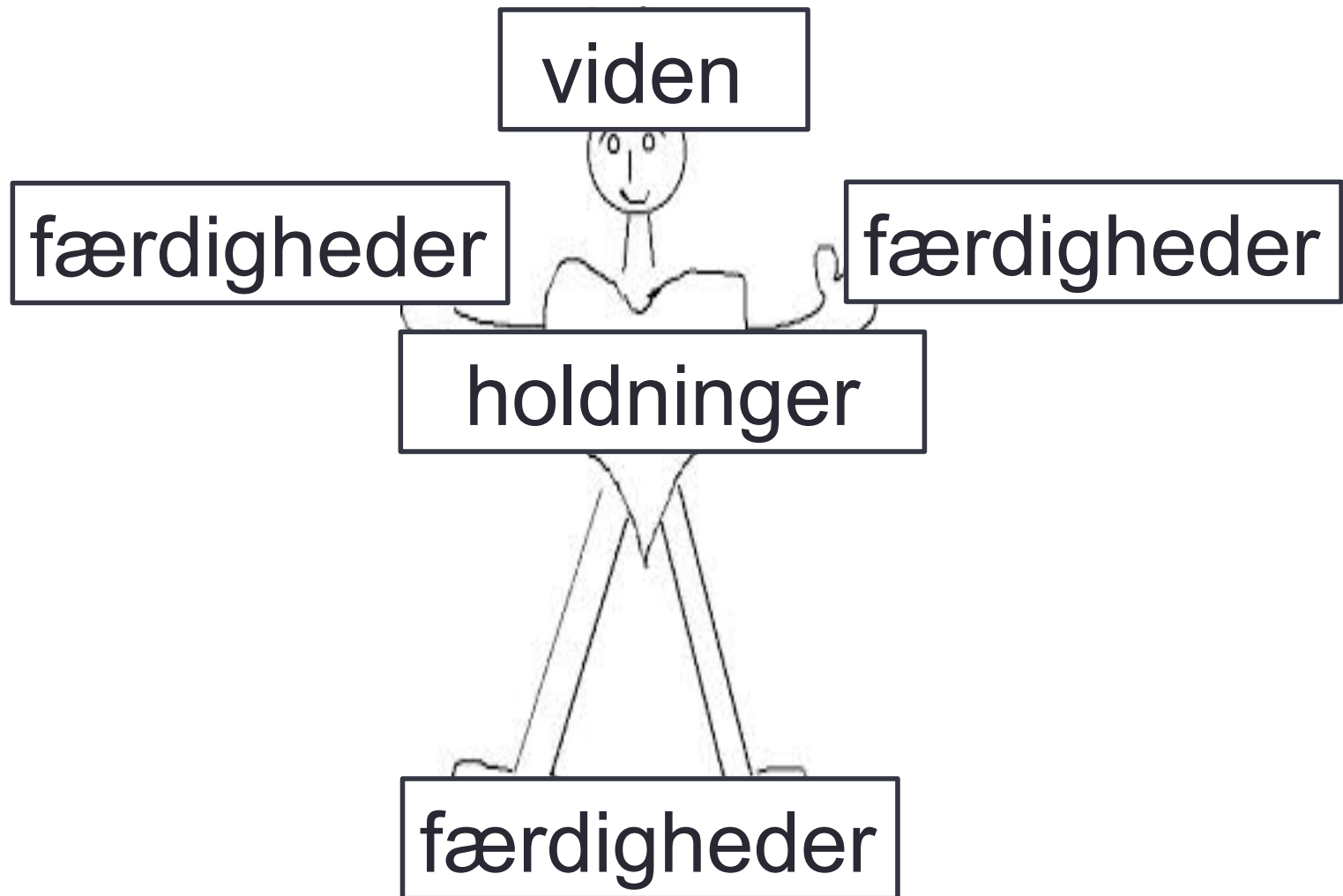
red

Ridinghood

Couleurs	Adjectifs de taille
蓝	高
绿	稀薄
红	大
黄	年轻
黑	小
白	老
橙	
桃红	

HVORFOR en pluralistisk tilgang til sprog og kulturer?

Viden, fx

- At have en viden om sproglig/kulturel mangfoldighed
- At have en viden om sprogenes historie og udvikling
- At have en viden om forskelle og ligheder mellem sprog
- At have en viden om sammenhængen mellem sprog og kultur

<http://carap.ecml.at/Descriptorsofresources/1/tabid/3593/language/de-DE/Default.aspx>

Holdninger, fx

- At være opmærksom
- At være nysgerrig
- At have respekt
- At være parat til at skifte perspektiv
- At være motiveret til at handle
- At være kritisk

Færdigheder, fx

- At kunne observere sproglige/kulturelle fænomener
- At kunne analysere sproglige/kulturelle fænomener
- At kunne identificere sproglige/kulturelle fænomener
- At kunne sammenligne sproglige/kulturelle fænomener
- At kunne tale om sproglige/kulturelle fænomener

Workshop, del 2: Analyse

1. Pluralistisk tilgang?

- interkulturel pædagogik
- integreret sprogdidaktik (skolens curriculum)
- interkomprehension mellem beslægtede sprog (receptiv)
- sproglig opmærksomhed (mangfoldighed)

2. Viden, holdninger, færdigheder?

3. Klassetrin / fag?

Workshop, del 3: Opsamling

Holdninger

Færdigheder

Viden

Hvorfor en pluralistisk tilgang til sprog og kulturer?

Pluralistiske tilgange i folkeskolens sprogundervisning – et afsluttende bud

